
SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 17. maj 2016

---

1. Markedssituationen for landbrugsvarer
- *Orientering fra Kommissionen*
KOM-dokument foreligger ikke
side 2

2. Klima og landbrug
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
side 8

3. Dyrevelfærd, herunder resultaterne af Eurobarometerundersøgelse om europæernes holdning til dyrevelfærd og status for etableringen af EU dyrevelfærdsplatform
- *Orientering fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 11

4. Forenkling af den fælles landbrugspolitik
- *Orientering fra Kommissionen*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 14

5. Tilpasningssatsen for direkte betalinger for kalenderåret 2016
- *Tidlig forelæggelse*
KOM (2016) 159
Side 19

6. Bæredygtig forvaltning af de eksterne flåder og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1006/2008
- *Tidlig forelæggelse*
KOM (2015) 636
Side 21

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 17. maj 2016

1. Markedssituationen for landbrugsvarer

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 31. marts 2016. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Markedssituationen for mælk og svinekød har været vanskelig gennem længere tid på grund af lave priser, der især følger af det fortsatte russiske importforbud mod landbrugsvarer fra EU og en generel ubalance mellem udbud og efterspørgsel. På den baggrund fremlagde Kommissæren på rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016 en række nye krisetiltag, herunder frivillig udbudsstyring i mælkesektoren. Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 17. maj 2016 med henblik på orientering fra Kommissionen.

Baggrund

Den generelle markedssituation for landbrugsvarer er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 17. maj 2016 med henblik på orientering fra Kommissionen.

Formål og indhold

EU's marked for særligt svinekød samt mælk har været vanskelig gennem længere tid. Det skyldes dels det russiske importforbud, der blev indført fra august 2014, dels generel ubalance mellem udbud og efterspørgsel, og hvad angår mælk også bortfaldet af EU's mælkekvotesystem og aftagende kinesisk efterspørgsel.

På rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016 oplyste Kommissionen, at der vil blive iværksat en række tiltag til afhjælpning af den nuværende markedssituation. Kommissionen har angivet, at der vil være tale om følgende tiltag:

- Frivillig udbudsstyring i mælkesektoren: Producentorganisationer, sammenslutninger af producentorganisationer, anerkendte brancheorganisationer og andelsselskaber skal kunne indgå aftaler om at begrænse produktionen i op til 6 måneder – en periode der kan forlænges med yderligere 6 måneder. Beslutningen om at iværksætte dette tiltag tages af producentorganisationer, brancheorganisationer og andelsselskaber – ikke af medlemsstaterne. Kommissionens forordning herom trådte i kraft 12. april 2016.
- Finansiering af frivillig udbudsstyring: Der afsættes ikke EU-midler til støtte af mælkeproducenter, der deltager i den ovennævnte udbudsregulering. Kommissionen har oplyst, at det bliver muligt for medlemsstaterne at yde 15.000 € pr. producent i statsstøtte om året. Støtten skal notificeres og godkendes af Kommissionen, jf. TEUF, artikel 107(3)(c). Lofterne for den såkaldte de-minimis-støtte ændres ikke. Kommissionen har oplyst, at statsstøtten på 15.000 € pr. producent pr. år både kan ydes til mælkesektoren, svinesektoren og frugt- og grøntsektoren. Støtten skal foruden udbudsregulering også kunne ydes til afhjælpning af finansielle problemer samt til ophør af produktion.
- Loft over mængder, der kan opkøbes til intervention til forud fastsat pris øges. De mængdemæssige begrænsninger for skummetmælkspulver (109.000 tons) og smør (50.000 tons) fordobles midlertidigt. Rådet har vedtaget forordning herom, der trådte i kraft 20. april 2016.
- Genåbning af privat oplagring af svinekød: Kommissionen påtænker at åbne en ny runde af støtte til privat oplagring af svinekød på et hensigtsmæssigt tidspunkt i forhold til de sæsonmæssige udsving i svineprisen.

Desuden vil Kommissionen øge den målrettede støtte til salgsfremme af mejeriprodukter og svinekødsprodukter, ligesom samarbejdet med den Europæiske Investeringsbank intensiveres med henblik på udvikling af passende finansielle instrumenter. Herudover vil Kommissionen se nærmere på

mulighederne for at yde eksportkreditter til landbrugsvarer på EU-niveau. Endvidere vil Kommissionen forlænge de eksisterende krisetiltag for frugt og grønt (som udløber sommeren 2016) og overveje eventuel forhøjelse af tilbagetrækningspriserne. Ydermere arbejder Kommissionen intensivt på en genåbning af eksport af visse svinekødsprodukter til Rusland. Disse produkter er ikke omfattet af det russiske importforbud mod EU, men udelukket på grund af veterinære restriktioner. Endelig vil Kommissionen fortsætte arbejdet med at åbne nye markeder for EU's landbrugseksport, oprette et markedsobservatorium for svinekød og oksekød samt fremrykke den planlagte evaluering af mælkepakken fra 2018 til 2016.

Krisepakke efterår 2015

Kommissionen iværksatte i oktober 2015 en særlig krisepakke til husdyrsektoren (navnlig mejerisektoren) på 500 millioner €, hvoraf der uddeles 420 millioner € som særlig støtte til husdyrproducenter i EU. Støtten uddeles som kuverter til de enkelte medlemsstater, hvor Danmarks andel er 11,1 millioner € svarende til 82,83 mio. kr. Fordelingen af midlerne til medlemsstaterne var baseret på mælkekvoterne frem til april 2015 sammenholdt med prisfald, tørke og eksport til Rusland. Den danske andel anvendes til direkte støtte til mælkeproducenter og til finansiering af danske kvæg-, svine-, fåre- og gedeproducenters dyrevelfærdsgebyr i 2016. Støtten blev udbetalt primo april 2016.

Kommissionens krisepakke indeholder også støtte til privat oplagring af ost, støtte til ét-årig oplagring af skummetmælkspulver samt støtte til privat oplagring af svinekød. Hertil kommer oprettelsen af en task force for landbrugsmarkedene, der har til formål at se på udfordringerne i forsyningskæden, herunder markedstransparens og adgang til finansielle instrumenter. Task forcen forventes at komme med sin afsluttende rapport i løbet af efteråret 2016, der kan indeholde anbefalinger om ændring af EU-lovgivning.

Markedssituationen for mælk og mejeriprodukter

Siden medio 2014 er der indtruffet betydelige prisfald på mælk og mejeriprodukter. Det skyldes et meget stort udbud af mælk på markedet, dårlig efterspørgsel på grund af det russiske importforbud, vigende efterspørgsel fra Kina samt ophøret af EU's mælkekvoter pr. 31. marts 2015.

I EU er mælkeindvejsningen steget betydeligt efter mælkekvoternes ophør 31. marts 2015. Således lå mælkeindvejsningen i 2015, 2,5 % over indvejsningen i 2014. Dette tal dækker over meget store stigninger i Irland (13 %) Belgien (6,5 %) og Nederlandene (6 %) og mere moderate stigninger i Danmark, Polen, Storbritannien og Tyskland (hver omkring 2 %). Indvejsningen i 2014 lå i øvrigt over de foregående år. Også globalt har der været en stigning i mælkeproduktionen (stigning på 1,2 % i USA i 2015 i forhold til 2014). Det øgede udbud er ikke fuldt ud blevet modsvaret af en tilsvarende øget efterspørgsel fra verdensmarkedet.

Denne situation har medført store prisfald. Afregningsprisen til producenterne i EU var i marts 2016 på 28,6 eurocent/kg. Det er et fald på 8 % sammenlignet med februar 2015 og 28 % sammenlignet med januar 2014. De danske mælkeproducenter har også oplevet prisfald på dette niveau. Også for mejeriprodukter er priserne lave. I Danmark er afregningsprisen til producenterne løbende blevet justeret i takt med prisudviklingen i EU. Pr. maj 2016 er afregningsprisen til konventionelle producenter ca. 31 % under niveauet fra før det russiske importforbud (Arla notering inklusiv diverse tillæg).

Siden starten af det russiske importforbud i august 2014 har der været iværksat ordninger med støtte til privat oplagring af henholdsvis skummetmælkspulver og smør, og for ganske nyligt er disse tiltag er blevet forlænget frem til udgangen af september 2016. Som supplement hertil er der i forbindelse med Kommissionens hjælpepakke fra efteråret 2015 desuden iværksat en ordning med støtte til privat oplagring af ost og en ordning med støtte til længerevarende, ét-årig oplagring af skummetmælkspulver. Ordningerne har ikke været anvendt i Danmark.

Endelig foretages der opkøb under ordningen for intervention af skummetmælkspulver. Der har ikke været interventionsopkøb i Danmark.

Markedssituationen for svinekød

Også svinefødssektoren blev ramt af det russiske importforbud i august 2014. I forvejen havde der dog siden februar 2014 været et veterinært begrundet importforbud i Rusland mod svinekød fra EU på grund af afrikansk svinepest i Polen og Baltikum. Det politiske importforbud fra august 2014 omfatter ikke fedt, spæk og biprodukter, men det gør det veterinært begrundede importforbud. Det arbejdes derfor for at kunne genoptage eksporten fra EU til Rusland af disse produkter.

Ud over det russiske importforbud har markedssituationen for svinekød været præget af stort udbud i 2015. Antallet af slagtinger i EU steg således i 2015 med 3,3 % i forhold til 2014. Det er navnlig i Spanien (+ 6 %) og Nederlandene (+5 %), hvor der har været store stigninger i antal slagtede dyr. I Tyskland var stigningen kun på 1,3 %, og i Danmark var der et fald på 0,9 % (og en øget eksport af smågrise). Det bemærkes, at den stigende svinebestand i Spanien betyder, at Spanien nu har den højeste svinebestand i EU, hvilket hidtil har været Tyskland. Der forventes faldende produktion i 2016 i EU.

I uge 1 i 2016 var prisen på svinekød på EU-niveau på 128,45 €/100 kg. Det er et fald på 6,5 % i forhold til samme tid i 2015. Siden er prisen faldet til 127,51 €/100 kg i uge 16 i 2016. I det sidste halvår af 2014 faldt afregningspriserne på svin i Danmark med ca. 25 %. I 2015 lå den danske notering i starten af sommeren - hvor prisen normalt er højest - på 9,40 kr./kg. (til sammenligning var den i sommeren 2014 ca. 10,60 kr./kg.). Prisen faldt sidst i 2015 yderligere til 8,70 kr./kg., hvor den også ligger ultimo april 2016.

EU's eksport faldt 6 % i 2014 i forhold til 2013 på grund af bortfald af det vigtige russiske marked. Men i 2015 har det været muligt at øge eksporten navnlig til Kina. EU's eksport af svinekød i 2015 blev således 7,6 % højere end i 2014, men til lave priser.

Kommissionen indførte i marts 2015 og frem til udgangen af april 2015 støtte til privat oplagring af svinekød. Der blev oplagret i alt 65.000 tons. Heraf blev ca. 15.000 tons eller ca. 24 % indlagret i Danmark, der blev største bruger af ordningen. Som led i Kommissionens krisepakke fra efteråret 2015 blev der i perioden primo til ultimo januar 2016 på ny indført støtte til privat oplagring af svinekød. I forhold til ordningen i foråret 2015 blev støttesatsen øget, og fedt blev omfattet. Der blev i alt ansøgt om en samlet mængde på 89.841 tons. Danmark blev den tredjestørste bruger af ordningen med 11.676 tons eller 13 %.

Markedssituationen for frugt og grønt

Frugt og grøntsektoren havde en betydelig eksport til Rusland. Kommissionen indførte derfor efter indførelsen af det russiske importforbud i august 2014 en særlig støtte til frugt og grøntsektoren, som løbende er blevet forlænget senest indtil 30. juni 2016. Støtten består i tilbagekøb, undladt høst og grøn høst samt gratis uddeling. Støtten allokeres primært til de produkter og medlemsstater, der er særligt berørt af manglende eksport til Rusland. De almindelige regler under markedsordningen for frugt og grønt giver desuden producentorganisationerne i medlemsstaterne mulighed for at indføre kriseforanstaltninger, herunder tilbagetrækning i deres driftsprogrammer. Prisniveauet har generelt været svingende under krisen. På det seneste har der været en overforsyning af tomater med faldende priser til følge, mens situationen er mere stabil for andre produkter. Den danske frugt og grøntsektor har ikke været påvirket af krisen i videre omfang, og den særlige krisestøtte er ikke blevet anvendt i Danmark. Kommissionen agter at forlænge støtten. Det vil være til samme støtteniveau, men til væsentligt mindre mængder set i lyset af, at producenterne har haft tid til at tilpasse sig og finde nye markeder.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen. Europa-Parlamentet har den 7. juli 2015 vedtaget en betænkning om udsigterne for EU's mejerisektor, herunder virkningen af mælkepakken (Nicholson-rapporten). Det påpeges blandt andet, at de værktøjer, der allerede er til rådighed i mælkesektoren, kan anvendes mere målrettet. Videre fremhæves det, at det eksisterende sikkerhedsnet ikke er tilstrækkeligt og ikke effektivt kan håndtere kommende udfordringer i mælkesektoren. Her nævnes blandt andet behovet for udbudsregulering. Udvalget finder videre medlemsstaternes implementering af mælkepakken fra 2010, der blandt andet giver medlemsstaterne mulighed for indførelse af obligatoriske kontrakter i mælkesektoren, skuffende og ønsker at styrke pakken yderligere, herunder med henblik på at styrke kontraktrelationer og

fremme anerkendelsen af producentorganisationer. Rapporten har også fokus på, at Kommissionen skal være mere involveret i at åbne nye markeder og fjerne handelsbarrierer. Europa-Parlamentet ønsker ligeledes at hæve interventionsprisen på smør og skummetmælkspulver.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Kommissionen har ikke fremlagt konkrete forslag, men det må forventes, at iværksættelsen af de forskellige initiativer vil have konsekvenser for EU-budgettet, men det vil antageligvis være i form af omprioriteringer indenfor landbrugsbudgettet. Der forventes ikke statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer fremfører overordnet om markedsinstrumenter, at privat oplagring er et relevant værktøj i værktøjsskassen til at imødegå markedsudsving, samt at en højere interventionspris på mejeriprodukter vil lægge en effektiv bund i markedet. Landbrug & Fødevarer støtter ikke anvendelse af eksportrestitutioner.

EU skal understøtte medlemslandenes arbejde på at få skabt markedsadgang. I de tilfælde hvor EU har opnået en frihandelsaftale, er det helt centralt, at der sker en hurtig implementering af alle aspekter, herunder SPS-området. Indsatsen for at skabe yderligere markedsadgang skal være baseret på en fleksibel tilgang samt den faglige kompetence og kapacitet, der er til rådighed. Landbrug & Fødevarer bakker op om en step-by-step tilgang, hvor de enkelte medlemslandes manøvre muligheder opretholdes og understøttes af Kommissionen. Landbrug & Fødevarer er bekymrede for, at et ren "single entity" tilgang kan skabe forsinkelser samt problemer for EU's samlede eksportinteresser, såfremt der måtte opstå problemer i enkelte geografiske områder i EU, hvilket Ruslands-problemet er det seneste eksempel på. "Single entity" tilgang er ydermere behæftet med meget store risici, da eksempelvis en enkelt mislykket inspektion i et enkelt medlemsland kan stoppe for den samlede EU-eksport fra den pågældende sektor.

På toldområdet mener Landbrug & Fødevarer, at det ligeledes er helt centralt, at der opnås samme toldnedsættelser, som EU's konkurrenter får i tilsvarende frihandelsaftaler. Ifølge Landbrug & Fødevarer er der alt for mange eksempler på, at dette ikke er tilfældet. For eksempel har USA og Canada opnået markant bedre toldnedsættelser til Mexico, Colombia, Peru m.v. for en række landbrugsprodukter. Landbrug & Fødevarer mener desuden, at en fælles EU eksportkredit ordning inden for WTO rammerne er en fornuftig idé.

I forhold til mejeribrug er Landbrug & Fødevarer enige i, at markedssituationen er vanskelig for mælkesektoren. Grundlæggende er det Landbrug & Fødevarers opfattelse, at mejerisektoren er og fortsat skal være styret af markedet. Det er ligeledes vigtigt, at den fælles landbrugspolitik ikke re-nationaliseres, da dette vil give incitament til en usund og ulige konkurrence blandt EU's medlemslande, om hvem der kan bruge flest penge på landbruget. Dette efterlader Kommissionen med et begrænset sæt værktøjer til at håndtere den nuværende særdeles vanskelige situation, men det understreger samtidig behovet for en hurtig og koordineret EU indsats. Ifølge Landbrug & Fødevarer er det derfor afgørende, at EU's markedsrelaterede værktøjer anvendes effektivt, og at de justeres til at kunne understøtte bedring i markedet. Landbrug & Fødevarer ser i den forbindelse gerne:

- Støtte til alle initiativer, der kan hjælpe til at åbne eksportmarkedet og sikre handelsstrømme.
- Højere interventionspris for rettidigt at lægge en effektiv bund i markedet.
- Ophævelse af superafgiften, alternativt 1 års udsættelse af superafgiftsbetalingen i 2016 for kvoteår 2014/2015 for at lette likviditetspresset på de danske mælkeproducenter.

- Kommissionen bør hurtigt implementere de resterende elementer af den seneste krisepakke. Det er ikke acceptabelt at de afsatte midler til uddeling af mælk som fødevarerhjælp ikke er blevet brugt endnu.
- Desuden bør Kommissionen hurtigst muligt se på muligheder for at bruge den Europæiske Investeringsbank til finansiering af projekter i mælkesektoren som for eksempel stalde til fremme af dyrevelfærd.
- Mejeribrugget er åben overfor at se på nye eksportkreditværktøjer.

Mejeribrugget afviser enhver form for EU-finansierede eller obligatoriske udbudsregulerende forslag, der vil bringe "mælkekvoterne ind af bagdøren". Landbrug & Fødevarer lægger desuden vægt på, at der ikke indføres instrumenter til regulering af den private sektor (kontrakter, producentorganisationer m.v.), der strider imod andelsselskabernes karakter og vedtægter.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til mejeri, at Kommissionen har foreslået at tillade frivillig udbudsregulering i henhold til markedsordningens artikel 222, som kan anvendes i tilfælde af svær ubalance i markedet. En tilladelse er nødvendig, idet konkurrencereglerne normalt forbyder samordnet praksis omkring for eksempel udbud og priser. Ordningen skal omfatte anerkendte producentorganisationer, sammenslutninger af disse og anerkendte interprofessionelle organisationer samt kooperativer. Ordningen vil i første omgang kun gælde i 6 måneder, men kan forlænges med yderligere 6 måneder. Kommissionen har tilkendegivet, at den frivillige mulighed kan finansieres via den målrettede støtte, som medlemsstaterne fik tildelt i september sidste år eller via nationale midler. Dansk Mejerbrug er principielt modstander af nye udbudsregulerende forslag, der vil bringe "mælkekvoterne ind af bagdøren". Om end der er tale om et frivilligt tiltag som ikke er EU-finansieret, så er der principielt tale om et skridt i den forkerte retning. Med hensyn til regulering af mælkeudbuddet, for derigennem at skabe en højere mælkepris, er det desuden fra flere sider blevet understreget, at dette ikke vil have nogen effekt på mælke markedet, idet EU er en del af verdensmarkedet som bestemmes af globale forhold. I forhold til svinekød mener Landbrug & Fødevarer, at i den nuværende markedssituation er privat oplagring sæsonmæssigt ikke hensigtsmæssigt, men kan blive det senere i år, hvis situationen ikke forbedres. Sæsonmæssigt er privat oplagring mest relevant omkring jul.

Landbrug & Fødevarer støtter, at rammerne for at etablere en fælles europæisk eksportkreditordning grundigt undersøges. En fælles europæisk eksportkreditordning skal sikre den nødvendige risikovillighed til forsikring af eksport til tredjelande. De fleste nye markeder for europæisk eksport inden for landbrugs- og fødevarer sektoren er nye vækstmarkeder i Asien, Afrika og Sydamerika, hvor risici ved handel er større, og derfor er behovet for eksportkreditter tillige større. Fordelen ved en fælles europæisk eksportkreditordning skal være en større risikovillighed, lavere præmier/gebyrer end de nationale ordninger samt at skabe ens konkurrencevilkår for europæiske eksportører. Inspiration kan trækkes fra USA's eksportkreditordning (Ex-Im-Bank).

Dyreværns Organisationernes Samarbejdsorganisation (DOSO) fremhæver, at industriproduktion af dyr foregår i produktionssystemer, der efter eksisterende forretningsmodeller kræver, at antallet af dyr holdes konstant eller stigende. Modellen kompromitterer dyrenes velfærd samtidig med, at producentens mulighed for at tilpasse produktionen til markedet vanskeliggøres. Landbrugspolitikken kan enten skæres til efter u hensigtsmæssige forhold og cementerer dem eller ændre uheldige tendenser og vaner. Med optimal dyrevelfærd afværger en række utilsigtede negative effekter af husdyrbrug.

Markedssituationen kræver ifølge DOSO produktion af færre – ikke flere – af de enheder, der sælges med tab. EU-støtte og national støtte til landbruget skal efter DOSO's mening primært støtte ændring af de produktionsmetoder og forretningsmodeller, der har skabt problemerne. DOSO mener, at EU's krisepakke til husdyrsektoren skal anvendes til omlægning af husdyrbrug til produktionsformer med fokus på velfærd for det enkelte dyr. Midlerne fra hjælpepakken bør ikke anvendes til produktion af flere dyr. At tilføre et allerede mættet marked flere enheder – som ikke kan sælges med fortjeneste - må betegnes som en forfejlet strategi, der ikke skal støttes af offentlige midler.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det må forventes, at en lang række medlemsstater vil anerkende Kommissionens nye initiativer til afhjælpning af den vanskelige markedssituation. Nogle medlemsstater forventes dog at beklage, at der ikke ydes EU-støtte til den frivillige udbudsregulering i mælkesektoren. Ligesom enkelte medlemsstater antageligt ønsker udbudsstyring gjort obligatorisk. De samme medlemsstater forventes at påpege, at andre sektorer også bør omfattes. En række medlemsstater forventes at anmode om målrettet direkte støtte til mælke- og svineproducenter. I forhold til finansiering forventes kun et fåtal af medlemsstater at være villige til at anvende krisereserven. Endelig kan det forventes, at nogle medlemsstater vil rejse ønske om midlertidig forhøjelse af lofterne for den såkaldte de minimis-støtte på landbrug. Endelig kan det forventes, at nogle medlemsstater vil ytre ønske om yderligere obligatorisk oprindelsesmærkning.

På Det Europæiske Råds møde den 17. marts 2016 noterede stats- og regeringscheferne sig den alvorlige situation for landmændene navnlig i mælke- og svinesektoren og opfordrede Kommissionen til hurtigt at følge op på drøftelserne på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen anerkender den vanskelige markedssituation for særligt mælk og svinekød, og regeringen lægger vægt på, at der er tale om en europæisk udfordring, og at der skal findes løsninger i form af fælles europæiske tiltag. Samtidig lægger regeringen vægt på, at markedsorienteringen af EU's landbrugspolitik fastholdes og anerkender de markedsunderstøttende tiltag som værende en del heraf. På den baggrund støtter regeringen den midlertidige forhøjelse af lofterne for interventionsopkøb af mejeriprodukter.

Regeringen arbejder for markeds-mæssigt velbegrunder brug af markedsinstrumenter, der skal være balancerede i forhold til de påvirkede sektorer, idet man ikke kan støtte brug af eksportrestitutioner. Regeringen støtter ikke indførelsen af nye instrumenter til udbudsstyring herunder af mælkeproduktionen efter mælkekvoternes ophør. Dette gælder også frivillig udbudsregulering. Endvidere støtter regeringen ikke udvidet adgang til statsstøtte.

Regeringen arbejder aktivt for, at der på EU-niveau arbejdes målrettet for at åbne nye markeder og afhjælpe tekniske handelshindringer.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at EU-initiativer så vidt muligt finansieres via omprioriteringer inden for EU's landbrugsbudget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. april 2016 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11. april 2016, jf. samlenotat oversendt den 31. marts 2016.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. marts 2016 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016, jf. samlenotat oversendt den 25. februar 2016.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 6. november 2015 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16. november 2015, jf. samlenotat oversendt den 29. oktober 2015.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. oktober 2015 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22.-23. oktober 2015, jf. samlenotat oversendt den 1. oktober 2015.

Der er oversendt orienterende notat til Folketingets Europaudvalg den 22. september 2015 om Kommissionens hjælpepakke til de europæiske landmænd.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 4. september 2015 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 7. september 2015, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 27. august 2015.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg ved skriftlig forelæggelse den 9. juli 2015 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13. juli 2015, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. juli 2015.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

2.

Klima og landbrug

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 31. marts 2016. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17. maj 2016 vil formandskabet lægge op til en drøftelse af klima og landbrug. Udgangspunktet for drøftelsen bliver sandsynligvis de reduktionsmål, som landbruget vil blive pålagt frem mod 2030 som del af den ikke-kvotebelagte sektor.

Baggrund

Formandskabet forventes at lægge op til en drøftelse af klima og landbrug sandsynligvis med fokus på de reduktionsmål, som landbruget vil blive pålagt frem mod 2030 som del af den ikke-kvotebelagte sektor.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17. maj 2016 med henblik på udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

I oktober 2014 besluttede Det Europæiske Råd de overordnede rammer for EU's klima- og energipolitik i perioden 2021-2030, herunder et mål om mindst 40 % drivhusgasreduktion i 2030 i forhold til 1990. En del af reduktionen vil blive sikret gennem EU's CO₂-kvotehandelsessystem (ETS), mens medlemsstaterne selv skal gennemføre den resterende indsats i den såkaldt ikke-kvotebelagte sektor (non-ETS), som i dag blandt andet omfatter udledning fra landbruget bortset fra CO₂-udledninger (derudover består den ikke-kvotebelagte sektor af transport, boliger etc.).

For at nå målet på EU-plan, har Det Europæiske Råd besluttet, at den kvotebelagte sektor skal reducere udledningen med 43 %, og den ikke-kvotebelagte sektor med 30 %, i 2030 sammenlignet med 2005. De enkelte medlemsstaters reduktionsmål for den ikke-kvotebelagte sektor, som reguleres via byrdefordelingsaftalen, vil primært blive fastlagt på baggrund af BNP per indbygger med en justering for omkostningseffektivitet blandt den rigeste halvdel af medlemsstaterne. For den ikke-kvotebelagte sektor vil de nationale reduktionsmål komme til at ligge mellem 0 og -40 % sammenlignet med 2005.

I dag er udledninger og optag fra jord og skov (LULUCF: Land Use, Land-Use Change and Forestry) hverken en del af den kvotebelagte eller ikke-kvotebelagte sektor, og står således uden for de Europæiske reduktionsmål. Kommissionen forventes ultimo juni/primus juli 2016 at fremlægge et forslag til, hvordan udledninger og optag fra jord og skov skal tælles med i 2030-reduktionsmålene. Kommissionen forventes ved samme lejlighed at fremlægge udkast til en ny byrdefordelingsaftale, der fastlægger de individuelle reduktionsforpligtigelser inden for den ikke-kvotebelagte sektor.

I dag opgøres udledninger, der relaterer sig til landbrugserhvervet, under tre forskellige kategorier: Udledning og optag fra landbrugsjorder og den derpå voksende biomasses (fortrinsvist i form af CO₂), opgøres under LULUCF (arealanvendelse, ændring i arealanvendelse og skov). Landbrugets udledning af andre klimagasser end CO₂, eksempelvis fra gødningsanvendelse og gylle, opgøres under kategorien "landbrug" i den ikke-kvotebelagte sektor. Endeligt opgøres energiforbruget i landbruget, primært fra kørsel, maskiner og staldsystemer, under kategorien "energi" i den ikke-kvotebelagte sektor.

Udledninger og optag fra jord og skov samt landbrug efter 2020

Den kvotebelagte sektor står for 45 % af den samlede europæiske udledning, mens den ikke- kvotebelagte sektor står for omkring 50 %. Den resterende del udgøres af effekterne af arealanvendelse, ændring i arealanvendelse og skov (LULUCF).

Kommissionen har i Politikramme for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030 – KOM(2014)15 – lagt op til tre mulige løsningsmodeller for, hvordan jord og skov i fremtiden kan indgå i de europæiske reduktionsmål:

1. Bibeholde en selvstændig LULUCF-søjle for jord og skov, eventuelt med en selvstændig reduktionsmålsætning (landbrug forbliver i den ikke-kvotebelagte sektor).
2. Oprette en såkaldt "landsøjle" bestående af LULUCF (jord og skov) samt landbrug, som får en selvstændig reduktionsmålsætning.
3. Inkludere jord og skov i den ikke- kvotebelagte sektor.

Internationale initiativer

Danmark underskrev i forbindelse med COP21 i Paris i december 2015 "4/1000"-initiativet, der går ud på at øge jordens kulstoflager med 4 promille årligt. "4/1000"-initiativet sigter mod at øge indholdet af organisk materiale og kulstofbindingen i jorden gennem indførelse af forskellige landbrugsmæssige dyrkningsmetoder, for eksempel helårligt plantedække til biomasseproduktion, varieret sædskifte, økologi og agroskovbrug.

Danmark har i 2016 tilsluttet sig "The Global Alliance on Climate Smart Agriculture", der blev stiftet under FN's klimatopmøde i New York i september 2014. Alliancens vision er at forbedre folks fødevarerforsyning og ernæring i en tid med klimaforandringer. Medlemmerne anerkender behovet for tiltag på større skala og for at bidrage til tre hensigtserklæringer:

- Bæredygtig og ligelig forøgelse af landbrugsproduktivitet og indtægter,
- Større modstandsdygtighed for fødevarer systemer og levevilkår i landbrug,
- Reduktion eller fjernelse af drivhusgasudledninger forbundet med landbrug, hvor det er muligt.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ikke nogle statsfinansielle, samfundsøkonomiske, erhvervsmæssige eller lovgivningsmæssige konsekvenser, eller væsentlige konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Man vil forholde sig til konkrete initiativer, når de bliver fremlagt.

Når der senere i EU bliver vedtaget konkret lovgivning for EU's klima- og energipolitikker for perioden 2020-2030, kan det få væsentlige statsfinansielle, samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Når der senere i EU bliver vedtaget konkret lovgivning for EU's klima- og energipolitikker for perioden 2020-2030, kan det bidrage til at forbedre beskyttelsesniveauet.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det ikke er vedtaget endnu, at landbruget pålægges reduktionsmål frem mod 2030. Det må forventes, at de andre sektorer i den ikke-kvotebelagte sektor (det vil sige transport og boliger) også tager sin del af reduktionen.

Landbrug & Fødevarer bemærker videre, at enkelte medlemsstaters reduktionsmål i den ikke-kvotebelagte sektor reguleres gennem en såkaldt byrdefordelingsaftale, som primært vil blive fastlagt på baggrund af BNP per indbygger. I udmøntningen vil der ikke blive taget hensyn til, at dansk landbrug repræsenterer en af verdens mest klimaeffektive produktioner, og at yderligere reduktioner frem mod 2030 vil være langt dyrere i Danmark end i andre medlemsstater, da Danmark allerede har realiseret de mest omkostningseffektive klimagevinster.

For Landbrug & Fødevarer er det vigtigt at pointere, at Danmark skal arbejde for en såkaldt "landsøjle", samt mest mulig fleksibilitet mellem de kvotebelagte og ikke-kvotebelagte sektorer. En særlig landsøjle vil fremme muligheden for at integrere klimapåvirkningen fra LULUCF-sektoren bedst muligt i forhold til landbrug, men vigtigst af alt vil fastlæggelsen af en selvstændig landsøjle med egen reduktionsmålsætning være den mest omkostningseffektive og samfundsøkonomisk optimale måde at reducere drivhusudledninger i landbruget og LULUCF på tværs af Europa. Flexibilitet mellem de kvotebelagte og ikke-kvotebelagte sektorer vil gøre det muligt at afskrive reduktioner mellem de to sektorer. Derved vil reduktionerne ske, hvor det er samfundsøkonomisk optimalt.

Landbrug & Fødevarer finder desuden, at det er vigtigt at fremhæve de muligheder, der ligger i at udvikle landbrugssektoren. I 2050 er der fastlagt et politisk mål om en fossilaafhængig økonomi, og i den sammenhæng kan der fokuseres mere på, hvordan landbruget kan bidrage hertil. Det er åbenlyst, at der er behov for øgede investeringer i bioøkonomien og omstillingen til et biobaseret samfund. Her har den danske fødevarerklunge allerede vist sig at gå foran med nye produkter, der øger udnyttelsen af vores biologiske ressourcer. Det gælder inden for planteforædling, foderoptimering, men også for eksempel ved brug af landbrugets sideprodukter som halm.

I Danmark har landbrugssektoren også allerede bevist, at det kan lade sig gøre at blive mere klimaeffektiv gennem innovative landmænd, et godt rådgivningssystem og en andelssektor. Drivhusgasudledningen er reduceret med 21 % siden 1990 samtidigt med at produktionsmængden er øget betydeligt. Den afkobling har været med til at sikre, at dansk landbrug kan producere eksempelvis mælk og svinekød med nogle af verdens laveste klimapåvirkninger. Landbrug & Fødevarer vil derfor anbefale, at denne styrkeposition styrkes gennem gode danske rammevilkår og flere midler til forskning og udvikling inden for klimaeffektiv landbrugsproduktion.

Afslutningsvist ønsker Landbrug & Fødevarer at påpege, at synergier i forhold til et nyt direktiv for vedvarende energi og høringen vedrørende bæredygtig biomasse bør indtænkes i arbejdet med at løse klimaudfordringerne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre medlemsstaters holdninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter de vedtagne ambitiøse mål for klima- og energipolitikken på EU-niveau og arbejder for at kunne indfri disse mål på så omkostningseffektiv en måde som muligt, så Danmark ikke pålægges uproportionelt høje eller dyre forpligtelser. Regeringen arbejder for fælles europæiske mål og virkemidler, hvor disse er mere omkostningseffektive end nationale tiltag, og hvor der kan skabes lige konkurrencevilkår for produktion i EU, herunder regulering der kun effektivt kan gennemføres på EU-niveau (for eksempel visse standarder).

I lyset af den særlige udfordring i de ikke-kvotebelagte sektorer arbejder regeringen for tilstrækkeligt hensyn til omkostningseffektive potentialer og Danmarks tidlige indsats i fastsættelsen af reduktionsmålet. Regeringen arbejder for fleksibilitetsmekanismer, der giver effektive muligheder for at indfri målet på en mere omkostningseffektiv måde. Regeringen arbejder for løsninger, der kan medvirke til at sikre, at EU's klimapolitik ikke fører til konkurrenceforvridning på landbrugsområdet – om muligt i form af en selvstændig søjle for landbrug, landbrugsrelaterede udledninger og optag fra jord og skov. Endeligt arbejder regeringen

for, at Kommissionen præsenterer forslag til omkostningseffektive fælleseuropæiske virkemidler på transport- og landbrugsområdet.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen indgik i oversendte samlenotat forud rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. april 2016, jf. samlenotat oversendt den 31. marts 2016. Sagen blev sidenhen taget af dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. april 2016.

En drøftelse om klima-smart landbrug har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. oktober 2015 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. – 23. oktober 2015, jf. samlenotat oversendt den 1. oktober 2015.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

3. Dyrevelfærd, herunder resultaterne af Eurobarometerundersøgelse om europæernes holdning til dyrevelfærd og status for etableringen af EU dyrevelfærdsplatform KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Formandskabet har lagt op til drøftelse om den seneste udvikling på dyrevelfærdsområdet, herunder om resultaterne af Eurobarometerundersøgelsen af europæernes holdning til dyrevelfærd og status for etableringen af en EU platform om dyrevelfærd. Sidstnævnte er en opfølgning på drøftelsen om etableringen af en EU dyrevelfærdsplatform ved rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. februar 2016.

Baggrund

I december 2014 underskrev Danmark, Nederlandene og Tyskland en fælles erklæring om dyrevelfærd, som blandt andet opfordrede Kommissionen til at etablere en EU platform for dyrevelfærd, hvor interessenter og myndigheder kan mødes og sætte fokus på fælles udfordringer på dyrevelfærdsområdet i EU. Siden har Sverige sluttet sig til de tre medlemsstater. Til rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. februar blev etableringen af en fælles europæiske dyrevelfærdsplatform med ophæng i Kommissionen drøftet, og platformen blev modtaget positivt af et flertal af medlemsstaterne.

Eurobarometerundersøgelsen er sat i værk med baggrund i EU's strategi for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd (2012 – 2015), som introducerede et generelt princip om, at mere enkle regler og dermed forbedret håndhævelse, bedre oplysning og uddannelse af forskellige aktører vil kunne støtte medlemsstaternes overholdelse af EU's regler om dyrevelfærd.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17. maj 2016 med henblik på præsentation, orientering og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Eurobarometerundersøgelsen

Kommissionen vil informere om den Eurobarometerundersøgelse om dyrevelfærd, som den publicerede den 15. marts 2016. Undersøgelsen er sat i værk med baggrund i EU's strategi for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd (2012 – 2015), som introducerede et generelt princip om, at mere enkle regler og dermed forbedret håndhævelse, bedre oplysning og uddannelse af forskellige aktører vil kunne støtte medlemsstaternes overholdelse af EU's regler om dyrevelfærd.

En væsentlig målsætning med gennemførelsen af Eurobarometerundersøgelsen har været at få en forståelse for europæernes holdning til dyrevelfærd, herunder om landbrugsdyr og selskabsdyr bør beskyttes bedre end tilfældet er i dag. Endvidere har formålet været at få viden om borgernes holdning til import af produkter fra tredjelande og markedsdrevet dyrevelfærd.

Eurobarometerundersøgelsen viser blandt andet, at et flertal af europæere (94 %) finder, at det er vigtigt at beskytte landbrugets dyr og 82 % mener, at landbrugsdyrene bør beskyttes bedre end de bliver i dag. Der er dog ikke enighed om, hvordan dette skal ske. Undersøgelsen viser endvidere en villighed blandt europæerne til at betale for produkter fra dyrevenlige systemer, og den peger på, at oplysning, især af børn og unge, anses som et godt redskab til øget viden og opmærksomhed overfor dyrevelfærd.

De adspurgte i undersøgelsen er blevet præsenteret for en række udsagn, der dækkede tre overordnede områder; 1) Dyrevelfærd, forståelse og oplevet betydning, 2) Vurdering af en række nøglestrategier til beskyttelse af dyrevelfærd og 3) Dyrevelfærdsvenlige produkter. Nogle af disse emner blev også undersøgt i en Eurobarometerundersøgelse fra 2006, og det er således muligt i nogle tilfælde at foretage en sammenligning.

Overordnet set viser Eurobarometerundersøgelsen, at dyrevelfærd er af betydning for europæerne, og at hovedparten finder, at landbrugsdyrenes velfærd er vigtig, og at deres velfærd bør beskyttes bedre, end hvad tilfældet er i dag. Undersøgelsen viser desuden stor enighed blandt de adspurgte om, at man i EU bør have lovgivning, der forpligter den, der holder dyr i kommercielt øjemed, til at tage vare på dyrene, hvilket er mere vidtgående end blot til landbrugsdyrene og for eksempel kan omfatte opdræt af og handel med hunde og katte. Der er delte meninger om, hvem der skal være ansvarlig for lovgivning. Dog peger næsten halvdelen af de adspurgte på, at lovgivning på dyrevelfærdsområdet bør fastsættes ved en kombination af EU-retlige og nationale lovgivningstiltag.

EU dyrevelfærdsplatformen

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. februar 2016 var der opbakning fra et flertal af medlemsstaterne til etablering af en fælles europæisk dyrevelfærdsplatform. Sidenhen er der også den 23. og 24. februar 2016 afholdt møder mellem europæiske interessenter og medlemsstaterne, hvor der blev udvekslet synspunkter om EU dyrevelfærdsplatformen.

En fælles EU dyrevelfærdsplatform skal have ophæng i Kommissionen, Generaldirektoratet for Sundhed og Fødevarer (DG SANTE), og skal tjene som et fælles forum for Kommissionen, medlemsstaterne, interesseorganisationer, forbrugerorganisationer, landbrugs- og veterinærorganisationer m.m., hvor der kan drøftes emner af betydning for dyrevelfærd i EU. Med andre ord, skal dyrevelfærdsplatformen først og fremmest danne rammen for erfaringsudveksling og "best practices" mellem medlemsstaterne og være et naturligt forum for udveksling af ny viden. Dette vil blandt andet være relevant med hensyn til implementering af lovgivning, kontrol og håndhævelse af regler. Således vil platformen også være et værdifuldt redskab i bestræbelserne for at skabe en fælles og gennemsigtig regulering af området.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig specifikt om hverken Eurobarometerundersøgelsen eller om en kommende mulig etablering af en dyrevelfærdsplatform. Men Europa-Parlamentet vedtog den 26. november 2015 en resolution om en ny dyrevelfærdsstrategi for 2016-2020, der blandt andet opfordrer Kommissionen til at prioritere nye initiativer på dyrevelfærdsområdet.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til et konkret forslag.

Gældende dansk ret

Dyrevelfærdsområdet er i et vist omfang reguleret på EU-niveau. I Danmark er området reguleret i dyreværnsloven, jævnfør LBK nr. 1150 af 12. september 2015, samt i en række dyreartsspecifikke love.

Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. Sagen skønnes heller ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Ligeledes medfører forslaget ingen nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Høring

Sagen har været i §2-udvalget (landbrug) og Den Nationale Komité for Landbrugsdyr, hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Dyrenes Beskyttelse anfører at den nye eurobarometerundersøgelse om dyrevelfærd fra marts 2015 bekræfter, at hensynet til dyrs velfærd er en fælles og vigtig værdi i hele EU, og at det blandt EU's borgere er et udtalt ønske at højne niveauet af dyrevelfærd i EU. Dyrenes Beskyttelse mener, at der er brug for at både nationale regeringer, ministerråd og ikke mindst EU-kommissionen handler på dette tydelige ønske fra EU's borgere. I forhold til etableringen af en fælles EU platform for dyrevelfærd understreger det, at en sådan platform skal bruges til mere end at drøfte og erfaringsudveksle ny viden omkring god dyrevelfærd mellem medlemslandene med henblik på at skabe en fælles og gennemsigtig regulering af området. Dyrenes Beskyttelse mener, at der er behov for, at en fælles platform for dyrevelfærd specifikt får til opgave at fremme og drive udviklingen af høj dyrevelfærd i EU, hvilket både omfatter muligheden for at indføre ny lovgivning såvel som ikke lovmæssige initiativer. For Dyrenes Beskyttelse er det oplagt, at forbedringer af dyrs forhold under transport og indførsel af en maksimal transporttid, bliver et af de første emner, der kommer på dagsordenen i en fælles EU platform for dyrevelfærd.

Dyreværns Organisationernes Samarbejdsorganisation (DOSO) er meget tilfreds med den øgede fokus på dyrevelfærd. DOSO finder at planerne om etablering af en fælles europæisk dyrevelfærdsplatform er interessante, og håber, at alle EU-lande vil bidrage til, at dyrevelfærden for landbrugsdyrene vil øges. DOSO glæder sig over, at eurobarometerundersøgelsen viser, at EU's borgere har givet udtryk for etiske holdninger til hold af dyr, og mener, at uenigheden med hensyn til metoder og regler er af afgørende vigtighed for dyrenes velfærd, forstået på den måde, at dyrenes behov snarere end kulturelle eller eksempelvis religiøse holdninger skal ligge til grund for valg af metoder og regler. DOSO mener derfor, at kommissionens plan om udvikling og implementering af højere standarder for dyrevelfærd afhænger af, om dyrenes behov accepteres som udgangspunkt og pejlemærke.

Det Dyreetiske Råd hilser det øgede fokus på dyrevelfærd velkomment. Det Dyreetiske Råd finder især planerne om etablering af en fælles europæisk dyrevelfærdsplatform interessant. Det Dyreetiske Råd vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at der allerede er etableret en platform i EU for udveksling af erfaringer på dyrevelfærdsområdet, nemlig EuroFAWC (The European Forum for Animal Welfare Councils). EuroFAWC blev etableret i 2006, og her mødes dyreetiske- og dyrevelfærdsråd, samt repræsentanter fra relevante ministerier, årligt og drøfter emner af fælles interesse. Også EU-kommissionen har nogle år deltaget i møderne. Det Dyreetiske Råd vil derfor gerne opfordre til, at EuroFAWC inddrages i den omtalte nye platform, hvilket efter Rådets opfattelse vil kunne være til gavn for begge parter.

Landbrug & Fødevarer har forud for rådsmøde (landbrug og fisker) den 15. februar 2016 fremsendt bemærkninger vedrørende EU's platform for dyrevelfærd og henviser til dette. Landbrug & Fødevarer fremhæver dog, at det er vigtigst, at der fortsat arbejdes på at sikre implementering af gældende lovgivningen, kontrol og håndhævelse af regler på tværs i EU. Det er helt afgørende, at en ensartet implementering og håndhævelse af nuværende regler kommer forud for eventuelle forslag til ny regulering og udvikling af højere standarder for dyrevelfærd. Landbrug & Fødevarer mener, at der er behov for at sikre en yderligere harmonisering af eksisterende dyrevelfærdsregler i EU og dermed lige konkurrenceforhold på tværs af EU og i forhold til det internationale marked.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Et flertal af medlemsstater støtter forslaget om etablering af en EU dyrevelfærdsplatform. Det forventes desuden, at Eurobarometerundersøgelsen vil blive positivt modtaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for en øget harmonisering af EU-reglerne på dyrevelfærdsområdet med henblik på at sikre lige konkurrencevilkår mellem medlemsstaterne og samtidig fremme dyrevelfærden i hele EU. Flere af Eurobarometerundersøgelsens fund understøtter dette, ligesom etableringen af en EU dyrevelfærdsplatform vil kunne medvirke til at sikre en løbende dialog og udvikling henimod bedre dyrevelfærd i hele EU.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Etablering af en EU dyrevelfærdsplatform har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. februar 2016 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15. februar 2016, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. februar 2016.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

4. Forenkling af den fælles landbrugspolitik

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 29. oktober 2015.

Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Formandskabet har lagt op til en udveksling af synspunkter samt orientering fra Kommissionen om status på forenkling af den fælles landbrugspolitik på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17. maj 2016.

Baggrund

Kommissionen vil give en status for arbejdet med forenkling af den fælles landbrugspolitik. Kommissionen har endvidere foretaget en offentlig høring om de grønne krav til direkte støtte og forenkling af den fælles landbrugspolitik med frist til den 8. marts 2016.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17. maj 2016 med henblik på orientering og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Forenkling af den fælles landbrugspolitik er en del af Kommissionens arbejdsprogram for 2015. Derudover er forenkling af landbrugspolitikken en hovedprioritet i Kommissionsformandens første hyrdebrev til landbrugskommissæren, hvoraf fremgår, at der skal være særlig opmærksomhed på nærhedsprincippet, fleksibilitet og forenkling i forbindelse med gennemførelse af landbrugsreformen. Endvidere fremgår det, at landbrugskommissæren inden for de første 12 måneder skal genoverveje forenklingsmulighederne i forhold til direkte støtte, og her særligt grønning, landdistriktsudvikling, kvalitetspolitikken samt ordningen for frugt og grøntsager. Forenkling af landbrugspolitikken er også et element i Kommissionens arbejdsprogram for 2016.

Landbrugskommissæren inviterede i december 2014 medlemsstaterne til at komme med bidrag til forenkling. Samtidig bad man også Europa-Parlamentet samt interessenter om bidrag til konkrete forenklingsforslag. Dette resulterede i over 800 siders forenklingsforslag.

Kommissionen har formuleret tre principper for forenklingsovelsen:

- Politiske beslutninger fra 2013-reformen ændres ikke. Forenklingsforslag skal fokusere på de elementer, som kan ændres inden for rammerne af den nuværende politiske ramme.
- Forenklingsforslag skal ikke føre til en svækkelse af forsvarlig økonomisk forvaltning eller til en stigning i fejl i udbetaling af landbrugsudgifter; og

- Der bør gives prioritet til de områder, hvor landmænd og andre tilskudsmodtagere er mest berørt, og hvor de fleste ville nyde godt af en reduktion af den administrative byrde.

Fokus for Kommissionen er i udgangspunktet forenkling for den enkelte landmand.

Kommissionen har igangsat en intern gennemgang af hele lovgivningen på landbrugsområdet med henblik på at identificere de områder, som kan forenkles og overlades til medlemsstaterne i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

I forhold til direkte støtte er der med landbrugsreformen indført en række nye elementer, som støttemodtagerne skal overholde og medlemsstaterne administrere. Især de grønne krav er administrativt en stor byrde for administrationen og landbrugssektoren. Kommissionen har fremsat enkelte forenklingsforslag i løbet af 2015 og 2016. Disse har dog hovedsagligt haft karakter af tekniske småjusteringer samt lukning af huller i regelsættet, og har ikke omfattet ændringer i de grundlæggende basisforordninger, men alene i den afledte lovgivning og vejledningsdokumenter.

Kommissionen har som ændring af gennemførelsesbestemmelser i foråret 2016 foreslået en såkaldt "gult kort" ordning, hvor landmanden ved mindre overtrædelser i forhold til direkte støtte får halveret sanktionen, og gjort den anden halvdel af sanktionen "betinget". Landmanden vil blive sanktioneret med den betingede sanktion, hvis landmanden året efter igen overanmelder det støtteberettigede areal. Kommissionen har stillet krav om 100 % opfølgende kontrol i det efterfølgende år, således at alle landbrugere, som får en betinget sanktion, skal genkontrolleres det efterfølgende år.

Kommissionens intention er på basis af det første års gennemførelse af reformen at evaluere gennemførelsen af de grønne krav med fokus på kravet om, at landmanden skal udlægge 5 % af omdriftsarealet som miljøfokusområder. Kommissionen har endvidere i den forbindelse gennemført en offentlig høring om de grønne krav med frist til 8. marts 2016. Kommissionen har tilkendegivet at ville fremlægge forslag til forenkling af gennemførelsesbestemmelser i forhold til de grønne krav i sommeren 2016.

Kommissionen skal endvidere fremlægge en evalueringsrapport af miljøfokusområder i marts 2017 med henblik på at vurdere, om procentsatsen på 5 % skal øges og eventuelt stille forslag herom. Kommissionen skal endvidere fremlægge en evalueringsrapport af miljøfokusområder i marts 2017 med henblik på at vurdere, om procentsatsen på 5 % skal øges og eventuelt stille forslag herom. Kommissionen skal desuden forelægge en første rapport om de første resultater vedrørende virkningerne af den nuværende fælles landbrugspolitik for Europa-Parlamentet og Rådet senest den 31. december 2018.

I relation til den fælles markedsordning er fokus på forenkling af det omfattende regelsæt på området i forbindelse med tilpasning til Lissabon-traktaten. Kommissionen vil i første halvår 2016 gennemføre en række forenklingstiltag om offentlig intervention, privat oplagring, licenser, medlemsstaternes indberetninger til Kommissionen samt frugt og grønt. Det forventes, at der i løbet af 2016 vil komme forenklingstiltag vedrørende toldkontingenter. Derimod har Kommissionen standset forenkling af handelsnormerne efter pres fra en række medlemsstater.

På landdistriktsområdet forventes fokus blandt andet at være på mere fleksible støttemuligheder, reglerne for kontrol og sanktioner i forbindelse med krydsoverensstemmelse, samt på mulighederne for anvendelsen af risikobaseret kontrol. Kommissionen har i foråret 2016 fjernet det med gennemførelsesbestemmelser til landbrugsreformen indførte "plakatkrav" for arealordninger under landdistriktspolitikken.

EU's fælles landbrugspolitik er blevet identificeret som et prioriteret område for drøftelse under REFIT-plattformen, et nyt organ oprettet med henblik på at forenkle EU-lovgivningen. REFIT-plattformen består af to dele: én med eksperter fra medlemsstaterne og den anden af industriens og civilsamfundets aktører.

Rådet (landbrug og fiskeri) drøftede under det lettiske formandskab foråret 2015 forenkling på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. marts 2015. Rådet vedtog på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. maj 2015 rådskonklusioner om forenkling af landbrugspolitikken, hvor fokus var at få Kommissionen til at gennemføre de forenklingstiltag, som hastede mest, og som kan opnås via tilpasninger i vejledingsdokumenter og afledt lovgivning. Rådskonklusionerne indeholder en række anbefalinger til prioriteter til forenkling samt overordnede forenklingsprincipper.

Kommissionen forventes på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17. maj 2016 at give en status for forenklingsarbejdet, herunder den offentlige høring om grønning af den direkte støtte med frist til den 8. marts 2016.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

Europa-Parlamentet har generelt kun i mindre grad interesseret sig for forenklingdagsordenen. Europa-Parlamentet har ikke officielt fremsendt bidrag til Kommissions forenklingsproces, men forskellige medlemmer af Europa-Parlamentet har sendt egne bidrag.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Sagen har i sig selv har ikke statsfinansielle, administrative, lovgivningsmæssige eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. En eventuel kommende forenkling af landbrugspolitikken vil kunne få positive statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen er sendt i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug).

Sagen har tidligere været i høring i § 2-udvalget (landbrug), hvor der er modtaget følgende høringssvar.

Landbrug & Fødevarer anfører, at Kommissionen i forbindelse med implementeringen af landbrugsreformen løbende kommer med svar på spørgsmål og afklaringer, som kan vende op og ned på den administration, som medlemsstaterne har planlagt. Det betyder, at der i sidste ende er en risiko for, at landmænd kan komme alvorligt i klemme, såfremt grundlaget for at søge støtte og leve op til de grønne krav justeres løbende.

Landbrug & Fødevarer mener, at dette er dybt problematisk og det er yderst kritisk for landmændenes retssikkerhed. Derfor vil Landbrug & Fødevarer opfordre til, at der arbejdes for, at Kommissionen indvilger i at se lempeligt på det første implementeringsår, og at de løbende afklaringer fra Kommissionen ikke længere kan få effekt fra indeværende år, men skal indarbejdes fra 2016.

Landbrug & Fødevarer mener, at der er et stort behov for at forenkle den fælles landbrugspolitik. Det er ifølge organisationen af meget stor vigtighed, at der skabes en reel forenkling for landmanden, og at der arbejdes på at få forenklingforslag igennem, som kan have effekt allerede på kort sigt.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det er af høj prioritet, at få forenklet reglerne omkring de nye grønne krav. De vigtigste forenklingforslag er set med Landbrug & Fødevarers øjne følgende:

- *Efterafgrøder*: Her ønsker Landbrug & Fødevarer at hæve omregningsfaktoren fra 0,3 til 0,7 samt afskaffe kravet om at efterafgrøder, der anvendes til miljøfokusområder, skal etableres i blandinger.
- *Krav om etablering af flere afgrøder*: Landbrug & Fødevarer mener, at alle bedrifter, der er under gennemsnitsstørrelsen i det enkelte medlemsland skal undtages for kravet om etablering af flere afgrøder
- *Sanktionssystemet for grønne krav*: Her påpeger Landbrug & Fødevarer behovet for at skabe mere proportionalitet i sanktionssystemet. Det kan ifølge foreningen blandt andet ske ved at reducere omregningsfaktoren ved beregningen af reduktionen fra en faktor 10 til en faktor 4.

Landbrug og Fødevarer bemærker, at i tillæg til de tidligere fremsendte bemærkninger er Landbrug & Fødevarer bekymrede for fremdriften i forenklingsprocessen på EU-plan. De justeringer, der foreløbig er på vej vedrørende delegerede retsakter og implementerende retsakter vedrørende den direkte støtte og grønne krav har mest karakter af præciseringer og justeringer, der får en betydning af administrativ karakter. For Landbrug & Fødevarer er det vigtigt, at der for alvor bliver sat gang i forenklingsprocessen. Der skal i den forbindelse især være fokus på reelle forenklinger, der vil få betydning for landmændene, samt at forenklingstiltagene får effekt allerede fra nu af.

Økologisk Landsforening ser et stort behov for at forenkle den fælles landbrugspolitik. I den nuværende implementering af den fælles landbrugspolitik er det blevet en ulempe for de økologiske landmænd, at de er "green by definition" bortset fra, at det er en officiel anerkendelse af det økologiske landbrug.

Modellen med at opstille grønningskrav som forudsætning for at modtage fuld grundbetaling er unødigt kompliceret og fungerer ikke efter hensigten. Økologisk Landsforening mener, at der kunne tilvejebringes en betydelig forenkling for hele landbruget ved at flytte de 30 % af den direkte støtte, der er betinget af overholdelse af de grønne krav, over i landdistriktssøjlen. Det vil forenkle samspillet til de øvrige natur- og miljøordninger i landdistriktspolitikken samt relationen til økologi. Samtidig vil medlemsstaterne slippe for at forholde sig til dobbeltkompensation. Økologisk Landsforening anfører endvidere, at på den længere bane, så bør produktionsstøtte afløses af tiltag, der har karakter af offentlige goder.

Økologisk Landsforening pointerer, at det nuværende regelsæt er et incitament for at lægge marker sammen og sløjfe hegn og markskel samt dræne fugtige pletter væk, da det vil øge det støtteberettigede areal. På den måde lægger den nuværende grundbetaling ifølge Økologisk Landsforening meget stor pres på naturen i landbrugslandskabet. Presset kan efter Økologisk Landsforenings opfattelse afbødes ved at udbetale grundbetalingsbeløbet og det økologiske arealtilskud til det samlede matrikulerede areal tilknyttet den enkelte bedrift med undtagelse af bygninger, gårdspladser, private haver og tilsvarende. Et sådant system vil ifølge Økologisk Landsforening være lettere for landmændene at håndtere, og det vil reducere eller måske fjerne behovet for miljøfokusområder.

Økologisk Landsforening henviser til, at økologisk landbrug er udpeget som værende "green by definition". Økologisk Landsforening mener derfor, at forslaget om at udbetale grundbetaling og Økologisk Arealtilskud til det samlede matrikulerede areal men til en lavere sats som minimum bør kunne introduceres til økologiske landmænd. Når økologiske landmænd er "green by definition" antages det, at de i forvejen har mindst 5 % miljøfokusområder. Miljøfokusområder er støtteberettigede, Økologisk Landsforening mener derfor, det forekommer indlysende at lade dette komme det økologiske landbrug til gode i en forenklingssøvelse.

Økologisk Landsforening påpeger, at der kan opnås støtte til etablering af skovlandbrug også kaldet "agroforestry" igennem landdistriktsprogrammet. Økologisk Landsforening mener i stedet, at al skovlandbrug bør være berettiget til grundbetaling, da netop tabet af den direkte støtte gør det for dyrt at etablere skovlandbrug. Indtil skovlandbrug kan opnå grundbetaling og økologisk arealtilskud, så bør der være mulighed for, at give grundbetaling og økologisk arealtilskud til arealer med udegående dyr, hvor der er etableret lavskov med et reduceret trætal. Økologisk Landsforening påpeger endvidere, at det vil være en stor

forenkling og en fordel for natur, biodiversitet, klima og dyrevelfærd, hvis det fremgår direkte, at græsarealer til landbrugsdyr må være beplantet med træer og buske uden begrænsningen på 100 træer pr. hektar og uden indvirkning på støtteprocenten. Der er ifølge Økologisk Landsforening oplagte fordele ved at have en beplantning med træer og buske på arealer med græssende husdyr. Det giver naturligt læ og skygge, det yder et væsentligt bidrag til opsamling af næringsstoffer, det har en gunstig klimaeffekt, og det er ganske enkelt en naturlig del af et udeareal til dyr som grise og høns, der oprindeligt er skovdyr.

Økologisk Landsforening bemærker, at flerårige miljøordninger bør kunne forlænges med nye etårige aftaler. Det vil kunne fastholde flere arealer i miljøordninger, idet landmænd kan være tilbageholdende overfor at forlænge ordningerne, hvis det indebærer, at de er bundet i en ny femårig periode.

Økologisk Landsforening efterspørger mere fleksibilitet i forhold arealanvendelsen på arealer, der er omfattet af femårige tilsagn. Foreningen anfører, at eksempelvis periodevise oversvømmelser, skovrejsning, etablering af søer, etc. afspejler den dynamik, der er på arealer, der indgår i et landbrug. Denne dynamik bør ifølge Økologisk Landsforening tillades under forudsætning af, at tilsagnshaver undlader at hjemtage støtte til det areal, der ikke aktuelt lever op til tilsagnsforpligtelsen.

Økologisk Landsforening påpeger det u hensigtsmæssige, i at økonomiske konsekvenser af overtrædelse af krydsoverensstemmelsesregler i husdyrproduktionen afhænger af støttearealets størrelse og ikke af husdyrproduktionens størrelse. Dette kan ifølge Økologisk Landsforening ændres ved at indbygge en korrelation mellem husdyrholdets størrelse og den økonomiske sanktion.

Økologisk Landsforening foreslår, at kravene til øremærker ændres, så dyr, der ikke malkes og dermed håndteres hver dag først skal have isat tabte øremærker i forbindelse med, at de skal håndteres. Dyr, der græsser naturarealer, har ifølge Økologisk Landsforening større risiko for at tabe deres øremærker, fordi de hænger fast i krat, og det kan være vanskeligt for landmanden at kontrollere.

Dyreværns Organisationernes Samarbejdsorganisation (DOSO) mener, at landbrugserhvervet har udviklet sig til at udgøre en betydelig etisk, klima- og miljømæssig og sundhedsmæssig samfundsbelastning. DOSO henstiller derfor, at hensynet til dyrs velfærd, klima, miljø og menneskers sundhed inddrages i principperne for forenklingsovelsen. DOSO mener, at forenkling af den fælles landbrugspolitik skal tage udgangspunkt i forretningsmodeller, der støtter etisk, økonomisk, miljø- og klimamæssigt og folkesundhedsmæssigt bæredygtige landbrug.

DOSO mener, at det konventionelle landbrugs forretningsmodeller er uegnede som udgangspunkt for udvikling/forenkling af en fælles landbrugspolitik blandt andet fordi;

- Forretningsmodellerne fordrer store koncentrationer af dyr, som gøres syge i de produktionssystemer, der uløseligt hænger sammen med forretningsmodellerne.
- Koncentrationen og det store antal af dyr medfører betydelige dyrevelfærdsmæssige problemer, skader på klima, miljø og menneskers sundhed.
- Forretningsmodellerne fordrer anvendelse af skadelige mængder af miljø- og sundhedsskadelige stoffer inden for både husdyrproduktion og planteavl.
- Forretningsmodellerne hindrer udvikling af økonomisk bæredygtige landbrug.

Efter DOSO's opfattelse skal offentlig støtte gives til de dele af erhvervet, som aktivt og målrettet udvikler, lægger om til eller har lagt om til grønne og dyrevenlige produktionsformer.

DOSO mener, at forenklingsovelsen skal resultere i, at al støtte til de dele af erhvervet, som fortsat anvender produktionsmetoder, der truer dyr, miljø, klima og menneskers sundhed, udfases hurtigt.

Ifølge DOSO skaber grønne politiske udmeldinger som efterfølges af støtte til skadelige produktionsmetoder usikkerhed om lovgivernes seriøsitet og reducerer landbrugets respekt for love og regler. DOSO mener, at

politiske udmeldinger om grønt og dyrevenligt landbrug skal følges op af en målrettet fælles landbrugspolitik, der opfordrer til og støtter udvikling af bæredygtige europæiske landbrug.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionen gav på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. november 2015 en status for Kommissionens arbejde med forenkling af landbrugspolitikken. Der er en positiv holdning til forenkling af den fælles landbrugspolitik fra alle medlemsstater, og der efterspørges især forenkling af reglerne for gennemførelse og kontrol af de grønne krav til den direkte støtte. Et flertal af medlemsstaterne ønsker kun justeringer i den afledte lovgivning, da man vægter stabilitet for erhvervet højest.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for reel forenkling for landbrugerne og administrationen igennem ændringer i såvel de grundlæggende basisforordninger som i den afledte lovgivning. Fra regeringens side er der fokus på proportionalitet mellem kontrolkravene og den reelle risiko for EU-budgettet. Regeringen arbejder særligt for at få indført mere enkle regler for gennemførelse og kontrol af de grønne krav til den direkte støtte.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 6. november 2015 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16. november 2015, jf. samlenotat oversendt den 29. oktober 2015.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. maj 2015 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11. maj 2015, jf. samlenotat oversendt den 30. april 2015.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. marts 2014 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16. marts 2015, jf. samlenotat oversendt den 26. februar 2015.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

---

5. Tilpasningssatsen for direkte betalinger for kalenderåret 2016 KOM(2016)159

Nyt notat.

Resume

Kommissionen har den 22. marts 2016 fremsat forslag om ny tilpasningssats for finansiel disciplin for kalenderåret 2016 (budgetåret 2017). Baggrunden for at fastsætte en tilpasningssats for finansiel disciplin er at skaffe et beløb på 450,5 mio. € til en krisereserve for landbruget i budgetåret 2017. Beløbet skal indgå i EU's krisereserve til landbrugssektoren. Kommissionen foreslår, at alle støtteudbetalinger, der ligger ud over 2.000 € per bedrift, bliver reduceret med ca. 1,37 %.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2016) 159 af 22. marts 2016 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af en tilpasningssats for direkte betalinger som fastsat i forordning (EF) nr. 1306/2013 for så vidt angår kalenderåret 2016. Forslaget er modtaget fra rådssekretariatet i dansk sprogversion den 23. marts 2016.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget forventes sat på dagsordenen på et kommende rådsmøde.

Formål og indhold

Som fastlagt i aftalen om EU's flerårige finansielle ramme for 2014-2020 skal der hvert år oprettes en reserve på 400 mio. € (i 2011-priser) med det formål at yde støtte til landbrugssektoren i tilfælde af større kriser (den såkaldte krisereserve). Denne bliver finansieret ved at reducere den årlige direkte støtte til landmændene med en given procentsats (finansiell disciplin).

Krisereserven skal være med i Kommissionens budgetforslag for 2017, og den beløber sig til 450,5 mio. € i løbende priser.

Bestemmelserne om krisereserven udmøntes i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1306/2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik. Ifølge denne skal Kommissionen senest 31. marts i det år, hvor tilpasningssatsen vil blive anvendt, forelægge Europa-Parlamentet og Rådet et forslag vedrørende tilpasningssatsens størrelse.

På den baggrund foreslår Kommissionen, for så vidt angår ansøgninger indgivet i kalenderåret 2016, en tilpasningssats på 1,366744 % i forhold til alle støttebetalinger, der ligger ud over 2.000 €.

Forslaget skal vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet senest 30. juni 2016. Hvis tilpasningssatsen ikke er blevet fastsat senest 30. juni 2016, bliver den efterfølgende fastsat af Kommissionen.

Kommissionen kan indtil 1. december 2016 ændre tilpasningssatsen. Det vil ske, hvis Kommissionen vurderer, at der er udsigt til, at udgifterne til direkte støtte og markedsforanstaltningerne vil overskride det loft for budgettet, som er en del af aftalen om EU's flerårige budget.

Satsen finder først anvendelse på Kroatien fra 1. januar 2022. Indtil da er Kroatien fritaget for den finansielle disciplin. Fritagelsen skyldes, at den direkte støtte endnu ikke er fuldt indfaset i Kroatien. Da den direkte støtte i Rumænien og Bulgarien i kalenderåret 2016 er fuldt indfaset, så omfattes disse medlemsstater for første gang af finansiell disciplin.

Til sammenligning var den tilsvarende reduktionssats for betalingerne for kalenderåret 2015 (budgetåret 2016) ca. 1,39 %. For kalenderåret 2014 (budgetåret 2015) var reduktionssatsen ca. 1,30 %. For kalenderåret 2013 (budgetåret 2014) var reduktionssatsen ca. 2,45 %.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Forslaget om finansiell disciplin medfører, at den direkte støtte i EU for budgetåret 2017, reduceres med i alt 450,5 mio. €. Forslaget vil have konsekvenser for udbetalingen af direkte støtte i Danmark i kalenderåret 2016 (budgetåret 2017).

Hvis krisereserven i et givet år ikke udnyttes, vil den indgå i udbetalingen af den direkte støtte i det efterfølgende år. I indeværende budgetår 2016 udgør krisereserven ca. 442 mio. € i løbende priser. Hvis disse midler ikke udnyttes, vil de blive overført og udbetalt til ansøgerne af direkte støtte i budgetåret 2017.

Forslaget kan have administrative konsekvenser – hvis reduktionssatsen reduceres sent på året, og der bliver behov for en anden udbetalingsrunde af den direkte støtte.

Høring

Sagen har været i høring §2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker, at Kommissionen har fremsat forslag om en ny tilpasningssats for finansiel disciplin for kalenderåret 2016. Der foreslås en tilpasningssats på ca. 1,37 % for beløb der ligger ud over 2.000 €, for at skaffe et beløb på 450,5 mio. € til landbrugets krisereserve. Det er forordningsfastsat, at der hvert år i budgetperioden 2014-2020 skal overføres ca. 400 mio. € til krisereserven i 2011-priser. Derfor kan det forventes, at der vil blive en årlig tilpasningssats. Landbrug & Fødevarer mener dog, at den måde midlerne inddrives på er med til at skævvride hvilke lande, der bidrager relativt mest til finansieringen af krisefonden. Da den gennemsnitlige bedriftstørrelse i Danmark er relativt høj, vil danske landmænd få relativt mindre glæde af den fastsatte franchise på 2.000 € og dermed bidrage relativt mere til krisefonden. Fastsætter man i stedet tilpasningssatsen som en procentdel af det nationale loft, vil man undgå dette problem. Det vil stadig være muligt at holde fast i grænsen på 2.000 €. Så er det blot et spørgsmål om omfordeling internt i medlemslandet og ikke omfordeling mellem medlemslande.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være generel opbakning blandt medlemsstaterne til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter forslaget, der følger af aftalen om EU's flerårige finansielle ramme for 2014-2020.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

---

6. Bæredygtig forvaltning af de eksterne flåder og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1006/2008 KOM (2015) 636

---

*Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. februar 2016.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en bæredygtig forvaltning af de eksterne flåder. Forslaget erstatter forordning 1006/2008 om fiskeritilladelser. Forslaget fremsættes som led i reformen af den fælles fiskeripolitik og for at bringe forordningen i overensstemmelse med kontrolforordningen. Forordningen gælder for alt fiskeri, der udøves af EU-fartøjer uden for EU-farvand og tredjelands fartøjer i EU-farvand, og fastsætter vilkår for fiskeriet, herunder krav om fiskeritilladelser og flagstaters og Kommissionens håndhævelse af bestemmelserne. I forslaget øges kravene til fiskerilicenser, og medlemsstaternes rapportering ændres.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2015) 636 af 10. december 2015 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en bæredygtig forvaltning af de eksterne flåder og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1006/2008. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 10. december 2015.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde. Det er forventningen, at der kan opnås enighed om forslaget i en 1. behandling med Europa-Parlamentet.

Formål og indhold

Forslaget omhandler forvaltningen af fiskeritilladelser til EU's eksterne flåde, der fisker uden for EU-farvande, og til tredjelandsfartøjer, der fisker i EU-farvande. Forslaget erstatter forordning (EF) nr. 1006/2008 om fiskeritilladelser. Forslaget fremsættes som led i reformen af den fælles fiskeripolitik og for at bringe forordningen i overensstemmelse med kontrolforordningen.

Forslaget til forordningen præciserer de generelle regler vedrørende fiskeritilladelser for EU's eksterne flåde og tredjelandes flåder i EU-farvand. Specifikke regler i bilaterale aftaler eller regionale fiskeriforvaltningsorganisationer har forrang.

I forslaget fastslås det grundlæggende princip om, at ethvert fartøj skal have udstedt en tilladelse til fiskeri uden for EU-farvande af sin flagmedlemsstat og kyststaten, inden fartøjet påbegynder dette fiskeri. Flagmedlemsstaten skal sikre, at en række vilkår er opfyldt, inden den udsteder tilladelsen. Som noget nyt inkluderes blandt andet bestemmelser om omflagning, og proceduren for omfordeling af uudnyttede fiskerimuligheder ændres.

I forslaget skærpes vilkårene for tilladelser generelt, blandt andet ved at stille krav om en lang række oplysninger om fiskerifartøjet. Forslaget fastholder kriteriet om, at operatøren og fiskerifartøjet i 12-månedersperioden forud for ansøgningen om fiskeritilladelse ikke er blevet idømt sanktioner for en alvorlig overtrædelse efter medlemsstatens nationale lovgivning.

Kommissionens beføjelser til at inddrage tilladelse udvides, hvis en flagmedlemsstat ikke opfylder sin forpligtelse til at nægte at udstede tilladelse eller suspendere eller inddrage den i tilfælde, hvor overordnede politiske årsager vedrørende den bæredygtige udnyttelse, forvaltning og bevarelse af havets biologiske ressourcer eller bekæmpelsen af ulovligt, urapporteret eller ureguleret fiskeri kræver det, eller i tilfælde, hvor Unionen har besluttet at suspendere eller afbryde forbindelserne med det pågældende tredjeland.

Af forslaget fremgår, at en direkte udstedt tilladelse af et tredjeland alene kan finde sted, hvis det ikke er i strid med en aftale om eksklusivitet og forudsætter også flagmedlemsstatens tilladelse. I henhold til grundforordningen 1380/2013 skal bæredygtige fiskeripartnerskabsaftaler i videst mulige omfang omfatte en eksklusivitetsklausul, som sikrer, at EU-fartøjer, når der foreligger en fiskeripartnerskabsaftale med et tredjeland, alene kan fiske i det pågældende land inden for rammerne af aftalen og ikke indgå private aftaler om fiskerimuligheder uden for aftalens rammer. I tilfælde af direkte tilladelser bør flagstaten følge den bedst tilgængelige biologiske rådgivning og en forsigtighedstilgang.

Forslaget indeholder grundlæggende regler for EU-fartøjers deltagelse i fiskeri under en charteraftale. Denne form for direkte tilladelse har ikke hidtil været reguleret specifikt.

Forslaget omhandler tillige anvendelsen af kontrolforordningen på den eksterne EU-flådes aktiviteter og de dertil knyttede rapporteringsforpligtelser samt specifikke forpligtelser, der følger af, at aktiviteterne foregår uden for Unionen.

I forslaget fastsættes der bestemmelser om udstedelse af fiskeritilladelser til tredjelandsfartøjer, der fisker i EU-farvande. Formålet med disse bestemmelser er at sikre, at alt fiskeri, der foregår i EU-farvandene, er omfattet af de samme regler uanset, hvilket flag et fartøj fører. Derved skabes lige vilkår for EU-operatører og tredjelandsoperatører i EU-farvandene.

Kommissionens beføjelser til at inddrage tredjelandes fartøjers tilladelse udvides, idet Kommissionen bemyndiges til at nægte at udstede tilladelse eller suspendere eller inddrage den i tilfælde, hvor omstændighederne har ændret sig fundamentalt, eller hvor overordnede politiske årsager blandt andet internationale menneskerettighedsnormer eller bekæmpelsen af ulovligt, urapporteret eller ureguleret fiskeri berettiger en sådan handling, eller i tilfælde, hvor Unionen af nævnte eller andre overordnede politiske årsager har besluttet at suspendere eller afbryde forbindelserne med det pågældende tredjeland.

Endelig oprettes der et register over fiskeritilladelser, som skal gøre det lettere at overvåge EU's eksterne flåde og skaffe oplysninger om dens aktiviteter, idet en del af registret skal være offentligt tilgængeligt. Det skal være muligt når som helst at indhente oplysninger om, hvilket fartøj der har fået tilladelse til at fiske efter hvilke bestande og hvor. Dette er en udvidelse af de nuværende krav.

Formandskabets ændringsforslag

Formandskabet har fremlagt følgende væsentlige ændringsforslag til Kommissionens forslag:

- Forslag om at alvorlige overtrædelser kan følge pointsystemet i kontrolforordningen nr. 1224/2009, dog således at nægtelse af udstedelse af tilladelse til fiskeri i tredjelandfarvand indtræder allerede ved 9 point.
- Fjernelse af Kommissionens bemyndigelse til at vedtage delegerede retsakter om informationskrav til visse ansøgninger om tilladelser samt begrænsning af omfanget af de påkrævede informationer.
- Fjernelse af Kommissionens bemyndigelse til at fratage et EU-fartøjs dets tilladelse.
- Erstatning af "politiske årsager" med "alvorlig trussel" som begrundelse for at nægte at udstede tilladelse eller suspendere eller inddrage den.
- Fokus på, at omfordeling blandt medlemsstater af uudnyttede fiskerimuligheder alene sker midlertidigt og i tæt samarbejde med berørte medlemsstater.
- Fokus på, at fiskeri under bilaterale aftaler eller regionale fiskerionisationer ikke nødvendigvis er underlagt krav om tilladelse fra tredjelandet eller organisationen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet forventes at fastlægge ændringsforslag til Kommissionens forslag på plenaren i november 2016. Europa-Parlamentets Fiskeriudvalg forventes at vedtage ændringsforslag den 10.-11. november 2016.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark. Forslaget forventes at have visse statsfinansielle konsekvenser til opbygning og administration af udvekslingsfaciliteter i det elektroniske system. De erhvervsøkonomiske konsekvenser forventes at være af begrænset omfang. Forslaget har ingen konsekvenser for EU's budget.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 5-udvalget (fiskeri), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) anfører, at et væsentligt element er, at administrationen af licenser smidiggøres. Det gælder mulighederne for, at medlemsstater kan udveksle licenser uden Kommissionens indblanding, og det gælder, at procedurerne vedrørende registrering i tredjelands forenkles eller automatiseres. DPPO oplever ofte lange behandlingstider i Kommissionen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Flere medlemsstater er bekymrede for de statsfinansielle konsekvenser ved øgede omkostninger til opbygning og administration af oplysninger. Flere medlemsstater er desuden skeptiske over for de øgede beføjelser, der gives til Kommissionen, og visse kriterier for udstedelse af fiskeritilladelser.

Det forventes, at medlemsstaterne generelt forholder sig positivt til formandskabets kompromisforslag, idet der dog stadig forventes skepsis over for de øgede beføjelser, der gives til Kommissionen, og visse kriterier for udstedelse af fiskeritilladelser.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for et bæredygtigt fiskeri og finder generelt, at EU-fartøjers fiskeri uden for EU-farvande bør være baseret på de samme principper og standarder, som dem der gælder i EU-farvande i henhold til den fælles fiskeripolitik. Den fælles fiskeripolitik tager således sigte på at fremme en bæredygtig, økosystembaseret forsigtighedstilgang til fiskeriforvaltning med vægt på sammenhæng mellem den interne og eksterne dimension.

Regeringen finder det positivt, at forslaget medfører større transparens for omfordeling af uudnyttede fiskerimuligheder samt regulering af fiskeri i henhold til direkte aftaler, omflagning og chartring af EU-fartøjer.

Regeringen finder, at reglerne bør være enkle, kontrollerbare og omkostningseffektive.

Regeringen finder, at der skal være proportionalitet mellem mål og midler i forhold til kriterier for udstedelse af tilladelser, og at man ved nægtelse af udstedelse af tilladelse ikke må diskriminere EU's eksterne flåde i forhold til EU's interne flåde.

Regeringen finder, at medlemsstaterne bør have indflydelse på politisk begrundede beslutninger om nægtelse af udstedelse, suspendering eller inddragelse af konkrete fiskeritilladelser og have indflydelse på ændringer i de oplysninger, der skal foreligge forud for udstedelse af fiskeritilladelser.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 12. februar 2016 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. februar 2015, jf. samlenotat oversendt den 4. februar 2016.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 22. december 2015. Revideret grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 25. januar 2016.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.